

skulde kunne drives her, da denne Fabrikation er henvist til Steder, hvor Skove findes i en ganske anden Overflod end hos os, og hvor Transporten af Brændsel er saa besværlig, at man maa opbrænde Skovene paa Stedet, for at udvinde de Produkter, som kunne bringes i Handelen paa den fordeeligste Maade. Vi skjønte derfor ikke rettere, end at det er upassende at optage dette Ord her, og vi anbefale derfor, at Ordene „og Potasse“ i den nævnte Afstemningspost gaar ud. Med Hensyn til den 20de Afstemningspost skal jeg kun endnu bemærke, at Ordet „Fiskebløderi“ er optaget paa det Sted, hvor det nu er foreslaaet at skulle staae, som Følge af en Bemærkning af den høitærede Justitsminister, som Udvalget tiltræder. — Forslaget under 23de Afstemningspost er kun en Redactionsforandring. Ordet „eragtes“ skjøntes nemlig at være saa udansk, at man har troet hellere at maatte ombytte det med „findes“. Skjøndt det vel har Hjemmel i det tidligere Lovsprog, er det dog ikke optaget i Molbechs danske Ordbog, og derfor maa man hellere undgaae det her.

Justitsministeren: Forsaavidt de Bemærkninger maatte være rigtige, der idag ere fremsatte af den ærede Ordfører med Hensyn til Potasse, hvorom jeg forresten ikke kan have nogen Mening, kan der vistnok ikke være Noget imod, at Ordet Potasse paa dette Sted udgaaer. Hvis det derimod maatte kunne antages, at saadant Næringsbrug i Tiden ogsaa kunde blive etableret her i Byen, skulde jeg troe, efter hvad der er oplyst forrige Gang, at det vilde være rigtigst, at det bibeholdes. Af det, som blev anført af den ærede Ordfører, saae man dog ogsaa, at Udrall havde betragtet det som temmelig uskadeligt, altsaa dog som skadeligt i en vis Henseende, og af samme Mening har den Commission været, der har gjort Forslag til dette Lovudkast. Udvalget har dernæst foreslaaet, at Ordet „eragtes“ skulde ombyttes med „findes“. Jeg har allerede forrige Gang anført, at jeg ikke finder nogen Grund til denne Forandring. Ordet „eragtes“ er ikke lidet brugeligt og kan navnlig ikke let undværes i den juridiske Sprogbrug. Jeg vil ogsaa bemærke, at den Omstændighed, som blev anført, at det ikke findes

optaget i Molbechs Ordbog vistnok kun er meget lidet betydende, da, som bekendt, en Mængde ganske almindelige, meget brugte og aldeles danske Ord ere forglemte i denne Ordbog, ligesom det ogsaa er bekendt, at mange Ord, som ikke kunne undværes i Sproget, begynde med denne Partikkel „er“, som erfare, erholde, erhverve, erindre, erkjende, erklære, ernære, erstatte o. s. v. Der gives altsaa en stor Mængde Ord, der have denne Partikkel, der vel er kommen ind i Sproget fra det Tydske, og der synes saaledes ikke at være nogen Grund til en saadan vistnok smaalig Forandring som den, der indeholdes under denne Afstemningspost.

Orsted: Jeg skal blot i Anledning af nærværende Paragraph gjøre et Spørgsmaal, som ogsaa kunde passe paa flere Paragrapher, nemlig om Bestemmelsen i Paragraphen blot er anvendelig i det Tilfælde, hvor Tilberedelsen af de Produkter, der her omhandles, drives som Næringsvei, eller om den ogsaa kan anvendes, naar et saadant Produkt tilberedes paa Steder, hvor det ikke er Hensigten dermed at drive noget Næringsbrug. Det passer sig i Særdeleshed, forsaavidt der er nævnt „Tilberedelsen af Oplysningsgas“; thi dette kan skee og er ogsaa skeet paa Steder, hvor man ikke har haft Hensyn til noget Næringsbrug. Siden jeg har reist mig, vil jeg dog gjøre den Bemærkning i Anledning af Ordet „eragtes“, at jeg ikke troer, at det med Føie kan foretages som et udansk Ord, men at det i Særdeleshed i Lovsproget, baade i Christian den Femtes Lov og saavel i de ældre som nyere Love, og i Retssproget overhovedet, er saa hyppigt, at det synes at være forunderligt, om man igjennem den lovgivende Forsamling vilde gjøre en Rettelse i en forelagt Lov, for at faae det Ord „eragtes“ forandret til et andet.

Ordføeren: Ja, jeg erkjender, at det vilde være meget smaaligt, dersom man vilde omtale dette Ord mere vidtløftigt, end allerede skeet er; men jeg kan ikke troe, at det er ganske urigtigt at foreslaae en saadan Udrydning af ikke oprindeligt danske Ord af Lovsproget.

Justitsministeren: Hvad det Spørgsmaal angaaer, som blev opfaastet af den ærede